

בית הכנסת "מנין אברכים"
ד' בסיון תשפ"א

הכנסת
ספר תורה

רחב משה הטורי וביתו

בסיעתא דשמיא

הננו מזמינים את מע"כ וב"ב, ליטול עמוזו הלק בשמחת התורה
במעמד

הכנסת
ספר תורה

לבית הכנסת "מנין אברכים"
רחוב הרב כהנמן 86 בני ברק

ושמחת הכנסת ס"ת, שמונת ספרי נביאים וחמש מגילות
לספריתו של משה הטורי, רחוב אבן שפרוט 9 ירושלים

שתתקיים בע"ה באסרו חג השמיני
ד' בסיון תשפ"א

התהלוכה תצא בשעה 18:30
מבית משפחת אברמסקי, רחוב הרב זוננפלד 4 ב"ב
תפילת מעדים בבית הכנסת בשעה 20:00

סעודת מצוה

בשעה 20:30, באולמי אחוזת וגשל
רחוב הרב מלצר 13 בני ברק

בברכת התורה

משה הטורי
זרעיתו

בית הכנסת
מנין אברכים

שישו ושמחו
בשמחת התורה



רבי אברהם בן אברהם גר הצדק דווילנא



”ועושה פומבי גדול,
ובזה הוה כקיבלה מסיני,
שהתורה ניתנה בפרסום
בכל העולם, וע”י זה היא
נחקה בלבנו עד עולם,
ועתה כתבו לכם את השירה
הזאת, כי לא תשכח מפי
זרעו”. (דרשות חת”ס דף רעג)

במאה החמישית לאלף השישי חי בפולין דוכס עשיר ורב השפעה, בן למשפחת פוטוצקי הידועה, ולו בן מוכשר חכם ומלומד, שהוריו הועידו אותו לכהונת כמורה קתולית. הבן נשלח ע”י הבישוף הווילנאי להשתלמות בצרפת, שם התעוררו בלבו ספיקות ותהיות רבות אודות עיקרי אמונתם. באקראי נתוודע אל תורת ישראל, נפשו נקשרה ביהדות, הכיר ודבק בדת האמת והתגייר, ובכך הצטרף אל העם היהודי. משם הגיע לעירייה בגלילות ווילנא, התיישב בבית הכנסת עטוף בטלית ועטור בתפילין, למד בהתמדה עצומה והתפלל בדבקות עילאית. עקב הלשנה נבזית נתפס גר הצדק בידי שלטונות הרשע והועבר לידי הבישוף של ווילנא, שם עונה באכזריות וניסו בכל הדרכים לשדלו לחזור לדתם ואמונתם השקרית. גר הצדק מיאן לשמוע ונשאר נאמן בבריתו ובאמונתו, אף כי ידע בבירור שסירובו יחרוץ את דינו להעלות על המוקד.



נימים מיוחדים נקשרו בין אדונינו הגר”א זי”ע לבין גר הצדק רבי אברהם בן אברהם. מרן הגאון רבי אהרן קוטלר סיפר ששמע מרבנו החפץ חיים, שהגר”א שלח אליו שליח והציע שיצילו ע”י שמות הקדושים עפ”י חכמת הקבלה, אבל גר הצדק השיבו, כי מאז שהכיר בבורא עולם הוא מוכן למסור את נפשו על קידוש שמו יתברך, ואיננו מסכים לוותר על המעמד הנשגב של קידוש השם, ו ל ח ל י פ ו תמורת הגוף החומרי.

אש העקידה

בשבת קודש, ביו”ט שני של גלויות דחג השבועות שנת תק”ט, הועלה על המוקד וקידש את שמו הגדול יתברך. את דרכו עשה רבי אברהם גר הצדק בריקוד ובשירה, כשבעת הליכתו שר בדביקות נפלאה את הנוסח מברכת קידוש השם “אבל אנחנו עמך בני בריתך בני אברהם אוהבך שנשבעת לו בהר המוריה זרע יצחק יחידו שנעקד על גבי המזבח”... ברוך המקדש שמו ברבים. ידוע שבישיבת וולאז’ין נהגו לשיר את השיר המיוחד בהתרוממות הרוח, ומרן רבי איסר זלמן מלצר כתלמיד הישיבה היה שר עד לעת זקנותו את השיר בהתרגשות.

הגר”א פעל ודאג לכך שיביאו את אפרו אפר העקידה לקבר ישראל, ויהי בהעלות רבנו אליהו בסערה השמימה נטמן בסמוך לקדוש רבי אברהם בן אברהם.

מי העיר ממזרח (ג) צדק

בפאתי שכונת שערי חסד מתגורר גר הצדק רבי משה בן אברהם הטורי שיחיה ומשפחתו, ספון באהלה של תורה ותפילה כשאין על גביו אלא ה' אלוקיו. רבי משה הי"ו חי ונושם את סיפורו ודרכו של הקדוש רבי אברהם בן אברהם הי"ד. זו הדמות שעומדת לפני ר' משה ומשפ' שיחיו לאות ומופת על קידוש שמו יתברך, על עזיבת מנעמי עולם חולף, שלטון משפחתי מבוסס, עושר אגדי ותהילת עולם שקרית, תמורת חיי עולם נצחיים וקיימים לעד, תורת אמת ודבקות באלוקים חיים ומלך עולם.

קיום מקבילים מפעמים בין שני גרי הצדק יצביעו על הדרך המופלאה והעל טבעית שעבר ר' משה ממזרח השמש ביפן הרחוקה, עד הכירו את בוראו והיכנסו בבריתו של אברהם אבינו, הוא וביתו. עזיבתו של ר' משה את משרתו ככומר, שימתו ללעג ולקלס את דת הנצרות ומעמד הכמורה, הייתה משום גירא בעיניה דשטנא, וכדי בזיון וקצף.

ז' בסיון, יום טוב שני של חג מתן תורה דגלויות, יום עקידת הקדוש אברהם בן אברהם ברחובה של עיר, הוא יום היארצייט של אביו הרוחני של ר' משה הטורי וביתו. היום הזה חרוט וצרוב באש קודש בעומק ליבו של ר' משה: הגיור, דבקותו בתורה, עלייתו על המוקד, דרגתו העילאית של 'קרבן' העולה שכולו לגבוה, ברוך המקדש שמו ברבים.

ומעתה, "מעמד הר סיני" של גר הצדק של ר' משה יחול מדי יום ביומו ומדי חודש בחודשו באותיות שנתנה בהם תורה, ב'קולות' של תפילה ו'בברקים' של היות אבי ורבא, ופלאי פלאות איך שצמאנו הגדול ובקשת האמת הטבועה בדמו הביאו את גר הצדק לטרקלינו של אדונינו הגר"א זי"ע, שו"ע עם ביאור הגר"א, ומנהגי הגר"א באשר הם, הם חלק "מאורח חיים למעלה למשכיל", "מי שמסתכל למעלה הוא בא לידי אורח חיים" (מדרש).

ההשגחה העליונה הועידה לר' משה את רבו, רבנו הגדול מרן ראש הישיבה רבי שמואל זצוק"ל, שם מצא את אשר אותה נפשו ושם הרוה את צמאנו הגדול. כתלמיד נאמן דבק ברבו, בצל קורתו יחסה, ולא ימיש מתוך האוהל, 'לחיות עם התורה', 'ורק בתורה', משפטים שר' משה יחזור עליהם הלוך ושנן, יהפכו לדרך חיים, שכל גלי הים ומשבריו עברו עליו ולא יכלו לו. הדרך, הלא היא דרכו של רבנו שמואל, הכוח הנפשי האיתן, ההשראה, מגיעה לא מעט בזכות אותם רגעים מרטיטים של "באי באש ובמים על קידוש שמך והטבוחים על יחודך" בוילנא ז' בסיון תק"ט.



"זרוד מכרכר

בכל עוז לפני ה'"

ויאספו אליו כל בני לוי

אין זה המעמד הראשון שזוכים אנו לחגוג עם ר' משה בז' סיון יום היארצייט של 'הקדוש', לכבוד המקום ולכבוד התורה. את הראשון חגגנו כולנו בהכנסת "הנביאים" לבית מדרשינו ברוב עם והמון חוגג, ובעוד מספר ימים בז' בסיון נזכה כולנו בסייעתא דשמיא מופלאה לשמוח בשמחת הכנסת "ספר התורה" בזכות נדיבות הלב של ר' משה וביתו. נמחיש לעצמינו, נחיה ונעמיד על נס, תוך כדי שנכרכר ונפזז בכל עוז לפני ספר התורה, את מסירות נפשם של גרי הצדק "שנדבם ליבם להכיר את בוראם".

"מנין אברכים" היה 'נחשון' בתי הכנסת שנענה לקריאתו החרישית של מורנו ראש הישיבה רבי שמואל זצוק"ל "מי לה' אלי". לימים תיהפך קריאתו זו לקול גדול ולא יסף, עת נאספו אליו כל בני לוי. ר' משה הטורי בנדיבותו כבר היה שם בהתחלה, והשאל לביית הכנסת את ספר התורה שהיה ברשותו. אשרי עין ראתה את רבנו שמואל חובק בעוז את ספר התורה, נושא דברים במעמד הכנסת ספר התורה, ומרומם ומנשא את כל המשתתפים בפרט, וכלל ציבור בני התורה בכלל, ומרעיף באהבה אין קץ את חיבתו הגלויה על ראשו של ר' משה...

ועתה כתבו לכם את השירה הזאת

מביתו שבשערי חסד ניצח ר' משה על "מלאכת שמים" של כתיבת ספר תורה מהודר שיכנס לבית הכנסת, כדברי ר' ישמעאל: "חייב אדם... לכתוב ס"ת נאה בדיו נאה, וקולמוס נאה, ולבלרין נאים, ובקלפים נאים, ויעטפנו בשיראין נאים, שנאמר זה א-לי ואנוהו" (מסכת סופרים פ"ג). וכך נתמזגו בו יחדיו הדרש והפשט של הפסוק "זה א-לי ואנוהו": "זה א-לי" - ההכרה הברורה בבורא עולם, "ואנוהו" - התנאה לפניו במצוות. ותהי המלאכה "מנחת ביכורים חדשה" על מזבח אהבת קודשא בריך הוא אורייתא וישראל של ר' משה הטורי וביתו שיחיו, וקודשא בריך הוא אומר לפמליה דיליה: חזו חזו בני בני, בני חביבי, חזו חזו בני בני, בני חביבי...

**"הנותן ספר תורה
חדשה לביהכ"נ
בעצרת, כאילו הקריב
מנחה לה' בזמנה"**

(שע"ת או"ח סי' תצד סק"ב
בשם עוללות אפרים)

**"והוא (הגר"א) ז"ל היה הולך
לפני הספר תורה שמח מאוד
ברוב עז וחדוה, וחכמת אדם
תאיר פניו כלפיך אש בוערת,
ומספק כף אל כף ומכרכר
בכל עוז לפני הספר תורה"**

(מעשה רב רל"ג)